

บทที่ 3

สภาพปัจจุบัน

ในบทนี้จะกล่าวถึงข้อมูลของศาลยุติธรรม ทั้งเรื่องของโครงสร้างการบริหารงาน ลักษณะของอาคารสถานที่ และระบบประกอบอาคารพื้นฐานที่ต่างๆ อาคารของศาลยุติธรรมควรจะมี โดยในการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร

3.1 ศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมมีโครงสร้างลักษณะงานของศาลยุติธรรม สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนงานตุลาการและส่วนงานธุรการ และเป็นหน่วยงานอิสระตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ.2543 มีฐานะเป็นนิติบุคคล การบริหารงานบุคคล การงบประมาณและการดำเนินการอื่นๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยสำนักงานศาลยุติธรรม ดูแลส่วนงานธุรการมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัจจุบันสำนักงานศาลยุติธรรมทำหน้าที่แทนกระทรวงยุติธรรม ในการดูแลงานธุรการของศาลยุติธรรมงานส่งเสริมตุลาการและงานวิชาการของศาลยุติธรรม แก่ส่วนงานตุลาการ มีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา ซึ่งมีนโยบายหลักคือ ศาลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม ประหยัดและทั่วถึง ที่ตั้งของสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางอยู่ ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครและมีอาคารศาลกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีจำนวนทั้งสิ้นกว่า 242 ศาล แบ่งตามระบบศาลยุติธรรม (สวัสดิการสำนักงานศาลยุติธรรม, 2545:4) แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

1. ศาลชั้นต้น จำนวน 227ศาล ได้แก่ ศาลแขวง ศาลจังหวัด ศาลแพ่ง และศาลอาญา รวมทั้งศาลพิเศษและศาลชำนาญพิเศษ นอกจากนี้ยังมีศาลสาขา 4 ศาล
2. ศาลอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ภาค 1-9 เป็นจำนวน 10 ศาล
3. ศาลฎีกา จำนวน 1 ศาล

การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่ จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ต้องบริหารจัดการสนับสนุนงานตุลาการ การพิจารณาพิพากษาคดี ภาระหลักให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ

แผนผังที่ 3.1 ระบบศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมจึงต้องมีพัฒนาการที่ต่อเนื่องในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการพิจารณาคดี โดยมีการเพิ่มจำนวนศาล การตั้งแผนกเพื่อพิจารณาคดีพิเศษในศาล การจัดตั้งศาลชำนาญพิเศษและศาลพิเศษ การนำระบบบริหารงานคดีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องและองค์คณะ จัดให้มีการระงับข้อพิพาท โดยตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาท การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้กับศาล

3.1.1 การบริหารงานของศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมที่เคยสังกัดอยู่กับกระทรวงยุติธรรมมากกว่า 108 ปี ได้แยกออกเป็นองค์กรอิสระ โดยมีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยธุรการ และมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์การขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกานับเป็นการเปลี่ยนแปลงของศาลยุติธรรมครั้งสำคัญ และอำนาจบริหารได้อย่างเหมาะสมแต่เดิมนั้น แม้ว่าอำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษารรคดีภายใต้พระปรมาภิไธยมีความเป็นอิสระ แต่การทำงานธุรการของศาลอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นองค์การของฝ่ายบริหาร อาจทำให้ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาถูกบั่นทอนไปได้ ทั้งนี้เพราะตามระบบศาลยุติธรรมเดิม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้พิพากษาที่มีตำแหน่งต่ำกว่าประธานศาลฎีกาไปช่วยราชการที่ศาลอื่นในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม นอกจากนี้ยังมีอำนาจเสนอบัญชีรายชื่อการพิจารณาความดีความชอบและการแต่งตั้งโยกย้ายผู้พิพากษาด้วย สำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการศาลยุติธรรม อาทิเช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การบริหารการเงิน การพัสดุ การวางแผนเกี่ยวกับบุคลากร การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่ งานค้นคว้าทางวิชาการ และงานส่งเสริมงานตุลาการ ซึ่งลักษณะของงานเหล่านี้เป็นไปตามลักษณะของการบริหารองค์กรหรือหน่วยงาน และที่สำคัญคือการสนับสนุนงานตุลาการอันเป็นภาระหลักให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ และเป็นเลิศในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม (สวัสดิการสำนักงานศาลยุติธรรม, 2545 :11)

องค์กรบริหารในสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่บริหารงานสำนักงานศาลยุติธรรมแบ่งเป็น 3 องค์กรคือ

1. คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ทำหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการ เช่นเดียวกับคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือ ก.พ. มีบทบาทและภารกิจในการวางแผนกำลังคนในด้านตุลาการ

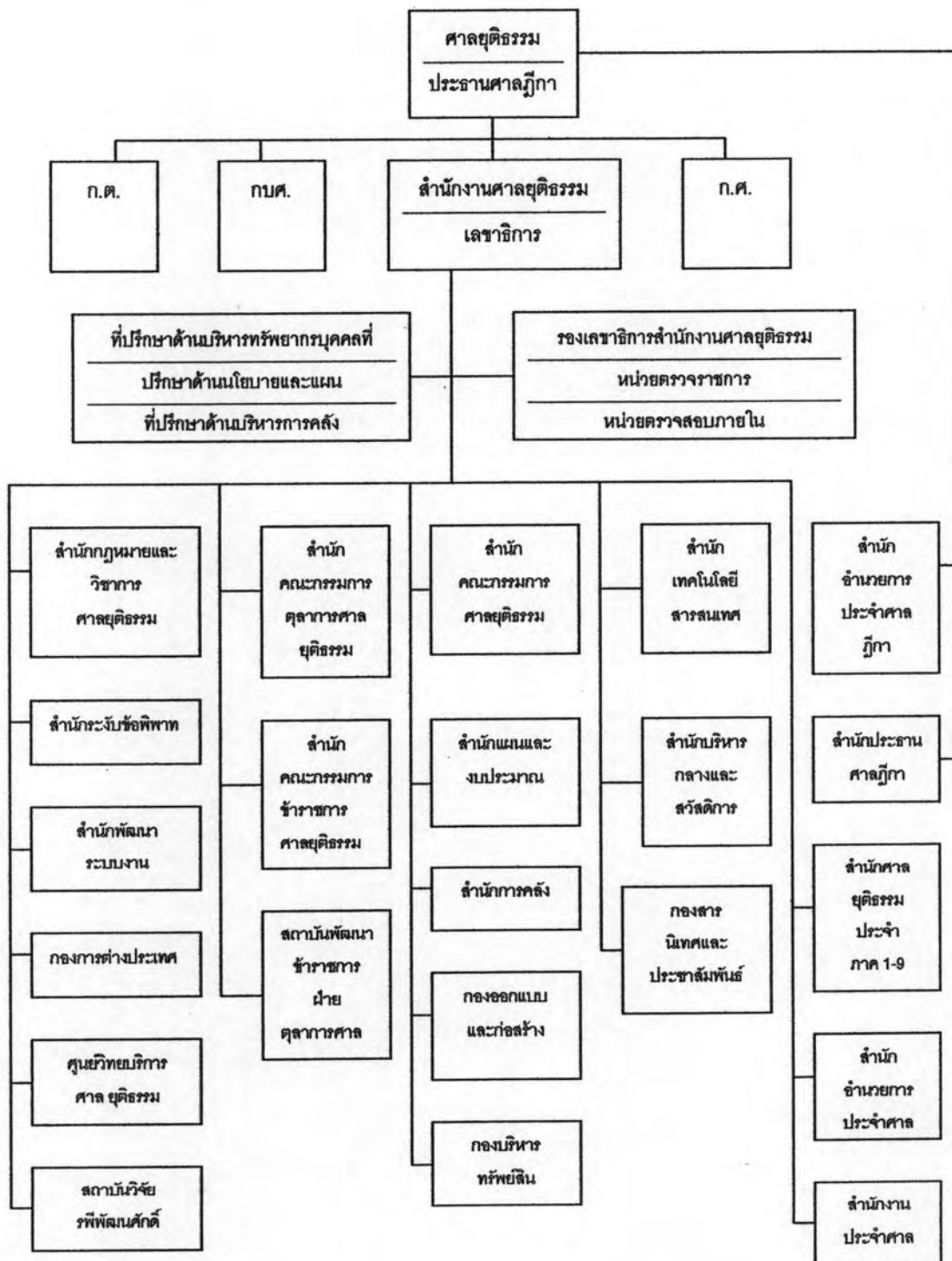
2. คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ) ทำหน้าที่คล้ายคณะรัฐมนตรีคือ เป็นผู้กำหนดโครงสร้างของสำนักงานศาลยุติธรรม การแบ่งส่วนราชการภายในองค์กร วางระเบียบข้อบังคับ และให้ความเห็นชอบแก่เลขานุการในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ ให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้ความเห็นชอบในการบริหารจัดการงบประมาณและพัสดุ กำกับดูแลการบริหารราชการที่ไม่ถูกต้องได้ ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง ยุบเลิก หรือเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาล กำหนดจำนวนผู้พิพากษาในแต่ละศาลให้เหมาะสมตามความจำเป็นของทางราชการ

3. คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ) ทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการของศาลยุติธรรม ตั้งแต่การกำหนดสายงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการปฏิบัติงาน สร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับกำหนดตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากร วินัย การลา สวัสดิการและอื่นๆ

โครงสร้างองค์กรจัดเป็นแนวราบ (สวัสดิการสำนักงานศาลยุติธรรม, 2545 :12) สายการบังคับบัญชาสั้น มีหน่วยงานทั้งหมด 19 หน่วย ในหน่วยงานส่วนกลาง คือ 12 สำนัก 2 สถาบัน 4 กอง 1 ศูนย์ ดังนี้

1. สำนักคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม	11. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. สำนักคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม	12. สำนักระงับข้อพิพาท
3. สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม	13. สำนักแผนงานและงบประมาณ
4. สำนักบริหารกลางและสวัสดิการ	14. สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
5. กองการต่างประเทศ	15. สถาบันวิจัยและพัฒนาคดี
6. ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม	16. กองบริหารทรัพย์สิน
7. กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์	17. สำนักพัฒนาระบบงาน
8. กองออกแบบและก่อสร้าง	18. สำนักอำนวยการประจำศาลฎีกา
9. สถาบันพัฒนาข้าราชการศาลยุติธรรม	19. สำนักประธานศาลฎีกา
10. สำนักการคลัง	

แผนผังที่ 3.2 โครงสร้างการบริหารงานของศาลยุติธรรม

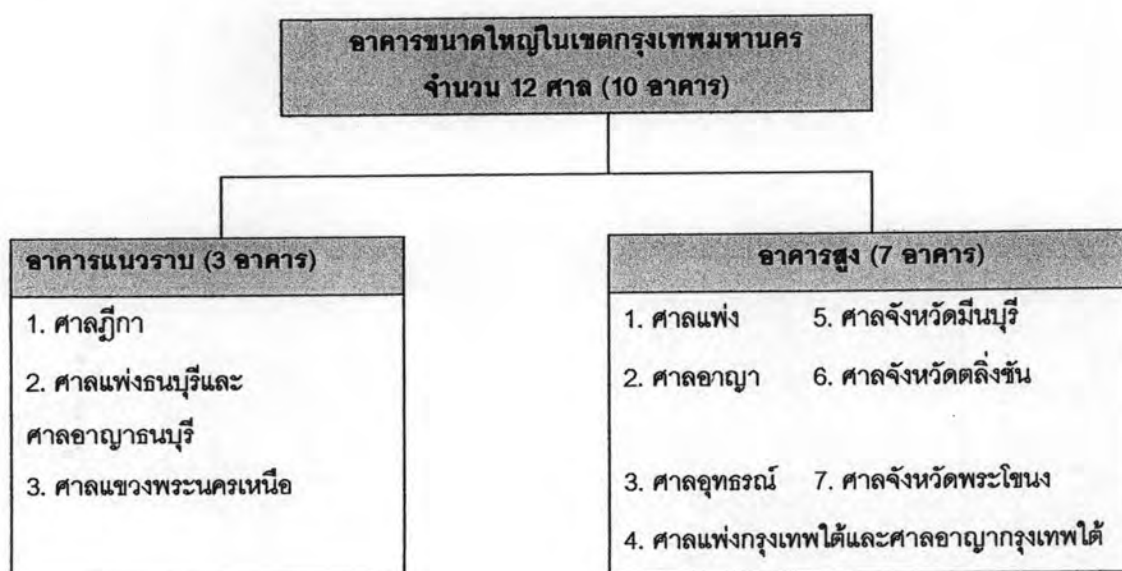
3.2 อาคารศาลกรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลอาคารศาลกรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นอาคารขนาดใหญ่ จำนวน 10 อาคาร ปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลกายภาพของอาคารศาลกรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

อาคารศาล	อายุอาคาร (ปี)	ขนาดที่ดิน (ไร่)	พื้นที่โดยรวม (ตารางเมตร)	จำนวนชั้น
1. ศาลฎีกา	69	35	17,865	4
2. ศาลแพ่งและอาญาธนบุรี	26	16	26,634	6
3. ศาลแขวงพระนครเหนือ	22	40	10,080	6
4. ศาลแพ่ง	16		55,686	13
5. ศาลอาญา	16		53,699	13
6. ศาลอุทธรณ์	16	11	36,388	8
7. ศาลแพ่งและอาญากรุงเทพใต้	7		26,478	13
8. ศาลจังหวัดมีนบุรี	7	4	21,273	10
9. ศาลจังหวัดพระโขนง	7	2	10,000	7
10. ศาลจังหวัดคลองเตย	1	7	24,164	7

จากข้อมูลตารางที่ 3.1 เมื่อจำแนกประเภทอาคารศาล ตามลักษณะทางกายภาพ แบ่งเป็นอาคารแนวราบ จำนวน 3 อาคารและอาคารสูงจำนวน 7 อาคาร แผนผังที่ 3.3 อาคารศาลจำแนกตามลักษณะทางกายภาพ

ในบทนี้เป็นการรายงานข้อมูลอาคารที่ทำการศึกษทั้งหมด 10 อาคาร โดยจะกล่าวถึง ข้อมูลเบื้องต้นของศาลแต่ละศาล แนวทางการบริหารงาน โครงสร้างขององค์กร ประเภทของผู้ใช้อาคาร และระบบประกอบอาคารโดยละเอียด

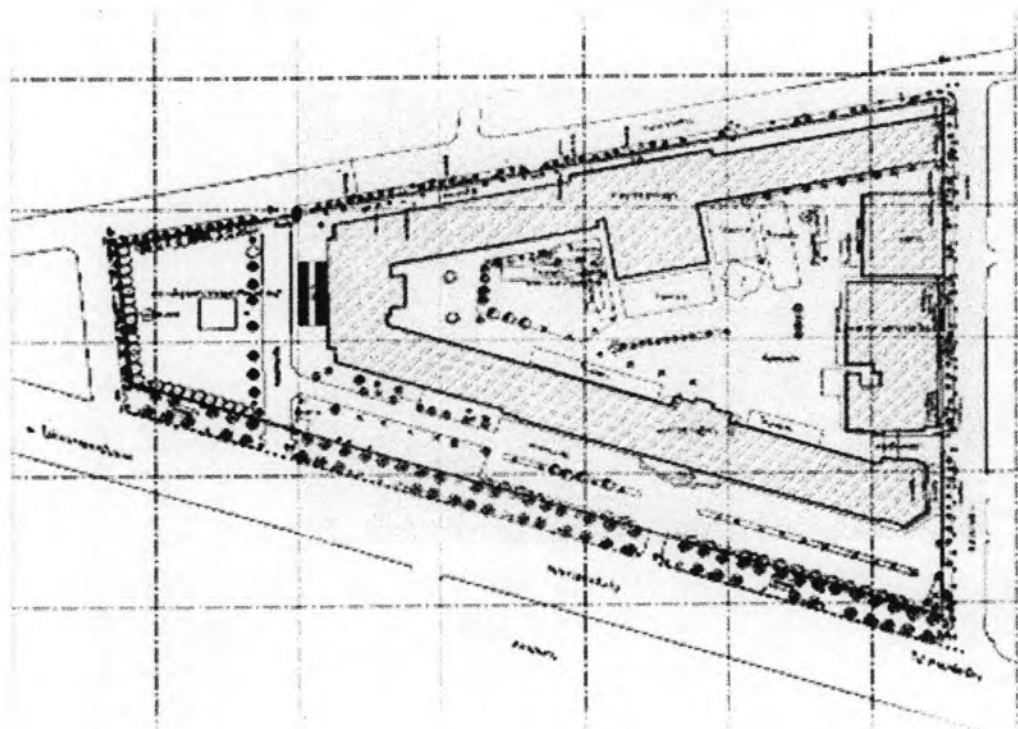
3.2.1 ศาลฎีกา

ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุดในศาลยุติธรรม มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ตามบทบัญญัติว่าด้วยการฎีกาและวินิจฉัยชี้ขาดคดี มีเพียงศาลเดียว

ข้อมูลของศาลฎีกา

ศาลฎีกา ได้เริ่มเปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. 2482-2486 มีอายุอาคารโดยประมาณ 69-73 ปีโดยตั้งอยู่ถนนราชดำเนินใน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 4 ชั้น ลักษณะอาคารเป็นอาคารแนวราบมีระเบียงทางเดินต่อเนื่องกัน ภายในโดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 17,865 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้พิจารณาที่มีการร้องเรียนมาจากชั้นศาลอุทธรณ์ หรือการชี้ขาดคดีสูงสุดเช่น คดีอาญานักการเมือง เป็นต้น

รูปที่ 3.1 ผังอาคารศาลฎีกา

รูปที่ 3.2 สภาพภายนอกของอาคารศาลฎีกา

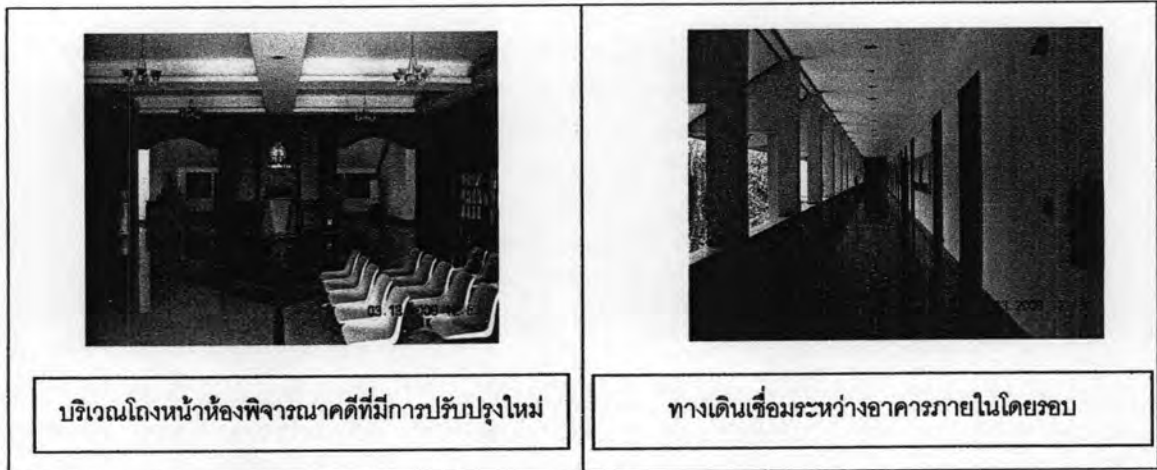
บริเวณทางขึ้นด้านหน้าอาคาร

สภาพอาคารด้านในบริเวณลานจอดรถ

รูปที่ 3.3 สภาพภายในของอาคารศาลฎีกา

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดี จำนวนทั้งสิ้น 5 บัลลังก์ ประกอบด้วยพื้นที่และพื้นที่สำนักงาน ส่วนธุรการและส่วนตุลาการ ส่วนใหญ่เป็นห้องคณะทำงานผู้พิพากษา ลักษณะเป็นองค์คณะจำนวนมาก ห้องทำงานของผู้ช่วยผู้พิพากษาและห้องทำงานผู้พิพากษาอาวุโส

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลฎีกา เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภทคือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
- 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ โดยช่วงเวลาที่มีผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลฎีกา ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า, ระบบไฟฟ้าสำรองมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 3 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลฎีกาเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 2 ชุด และถังเก็บน้ำใต้ดิน

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสียบางส่วนที่ปรับปรุง และระบบบำบัดแบบบ่อเกรอะซีเมนต์

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัย

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ระบบถังดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง และระบบสปริงเกอร์

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบโทรทัศน์รวม

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคารเฉพาะบริเวณที่เป็นส่วนทำงานผู้พิพากษา โดยมีระบบ ACCESS CONTROL บางส่วนบริเวณเข้า-ออก

ระบบป้องกันฟ้าผ่า ได้แก่ การติดตั้งหัวล่อไฟฟ้า จำนวน 6 ชุดทั่วบริเวณ

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสารภายในได้

สภาพทั่วไปของอาคาร

เนื่องจากตัวอาคารมีอายุประมาณ 69-73 ปี พบว่า ตัวอาคารมีคราบสกปรกที่เกิดจากความชื้น ผนังมีการแตกร้าวและหลุดร่อน ช่องประตูหน้าต่างมีการขีดจางในด้านที่ถูกแสงแดด หรือด้านนอกที่ไม่มีระเบียงทางเดินยื่นบังแดด ในส่วนที่เป็นระเบียงทางเดินด้านในรอบอาคารมีคราบสกปรกที่มาจากมูลนกพิราบบริเวณผนังและคานบางจุด รางระบายน้ำโดยรอบมีปัญหา น้ำขังไม่สามารถระบายออกได้หมด ส่วนบริเวณภายในมีคราบน้ำรั่วซึมที่ฝ้าเพดาน หลายจุด หลังคาชั้นสามมีปัญหาการรั่วซึมห้องน้ำมีกลิ่นภายในจากท่อและรูระบายน้ำ การดูแลรักษาความสะอาดในสำนักงานมีความสะอาดเรียบร้อยดี ส่วนระบบประกอบอาคารได้แก่ ระบบปรับอากาศมีบางส่วนที่เป็นเครื่องเก่าไม่ได้รับการเปลี่ยน มีการซ่อมแซมบ่อยครั้ง สายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ถูกหนูกัดแทะจนระบบได้รับความเสียหาย และระบบดับเพลิงที่มีถังเคมีแห้ง ไม่มีการดูแลรักษา ตรวจสอบความพร้อมการทำงาน ในส่วนของผนังตกแต่งภายในและโครงสร้างที่เป็นงานไม้ มีการรบกวนของปลวก เกิดความเสียหาย

รูปที่ 3.4 สภาพทั่วไปของอาคารศาลฎีกา

 <p data-bbox="258 705 782 784"> คราบน้ำรั่วซึมบริเวณตำแหน่งท่อระบายน้ำ </p>	 <p data-bbox="813 705 1367 784"> คราบน้ำรั่วซึมบริเวณตำแหน่งท่อระบายน้ำ </p>
 <p data-bbox="258 1187 782 1310"> อิฐก่อผนังเหนือฝ้าเพดานมีการสะสมความชื้นเป็นเวลานานจนผนังล้ม ทำให้ฝ้าเพดานเสียหาย </p>	 <p data-bbox="813 1198 1367 1288"> ผนังเป็นคราบขึ้นบริเวณเหนือฝ้าเพดาน </p>
 <p data-bbox="258 1724 782 1803"> น้ำขังบริเวณท่อระบายน้ำโดยรอบอาคาร </p>	 <p data-bbox="813 1724 1367 1803"> ประตูทางเข้าอาคารปรากฏรอยแตกที่ผิวและมีสีซีดจาง </p>

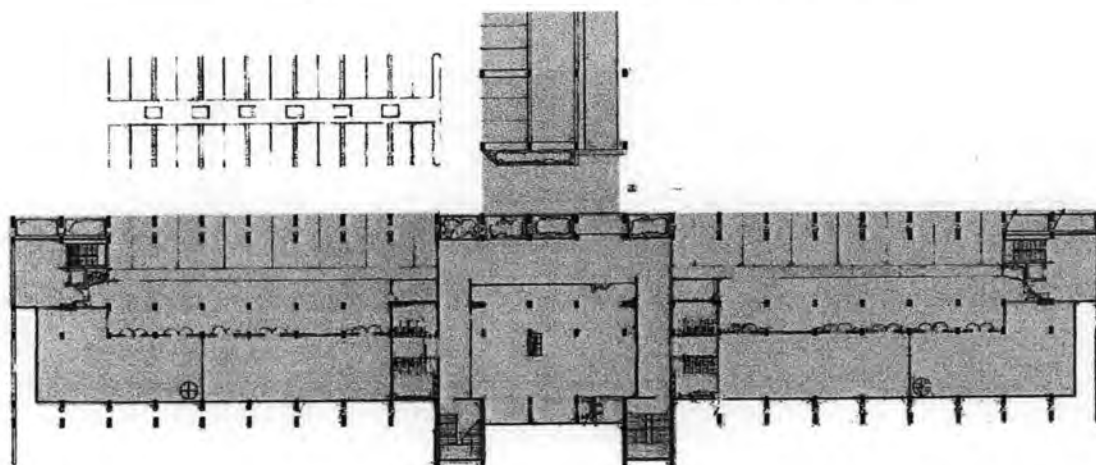
3.2.2 ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี

เป็นศาลชั้นต้นสำหรับกรุงเทพมหานคร มีเขตอำนาจในเขตคลองสาน เขตตลิ่งชัน เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางขุนเทียน เขตภาษีเจริญ เขตราชบุรีบูรณะ และเขตหนองแขม

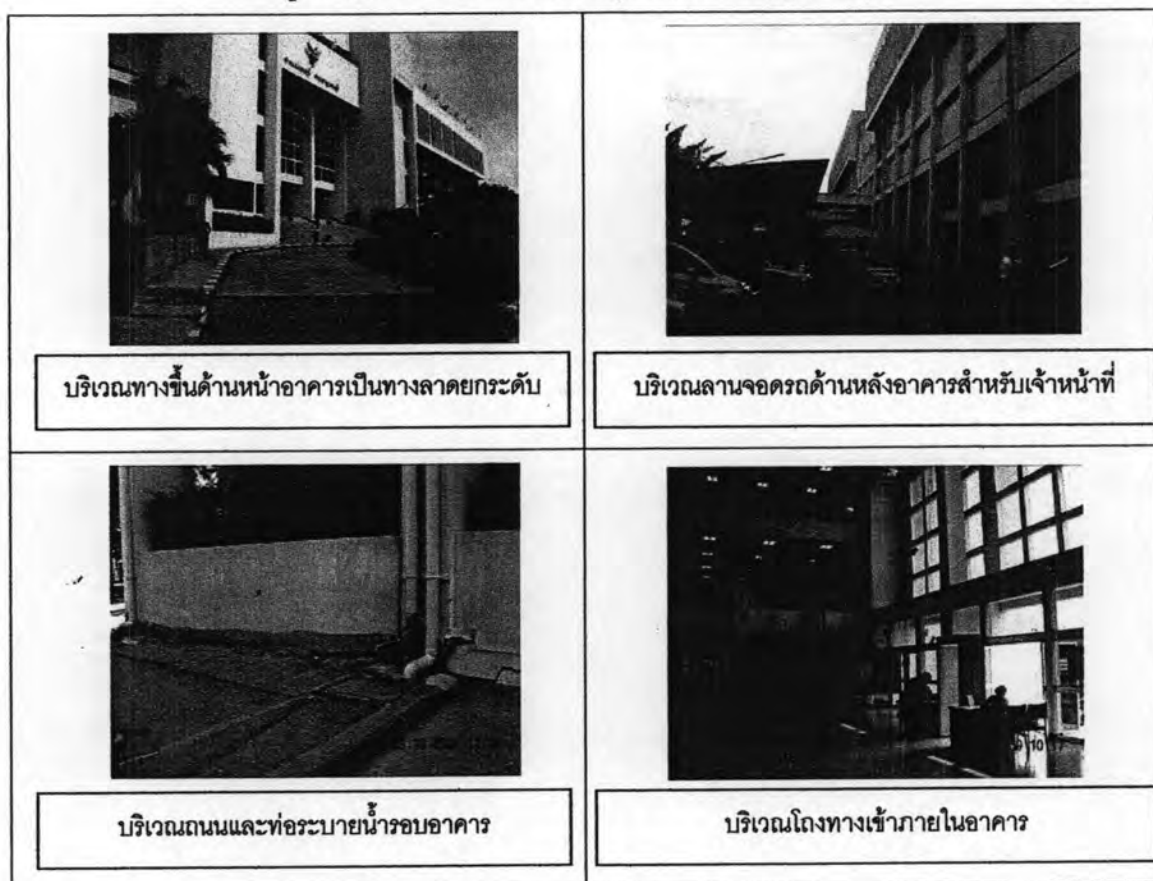
ข้อมูลของของศาลแพ่งธนบุรีและอาญาธนบุรี

ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2525 มีอายุอาคารมากกว่า 26 ปี โดยตั้งอยู่ถนนเอกชัย กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 6 ชั้น ลักษณะอาคารเป็นอาคารแนวราบ โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 26,259 ตารางเมตร การใช้งานอาคารเป็นการใช้งานในอาคารเดียวกันแต่แบ่งพื้นที่โดยมีโถงกลาง แยกส่วนติดต่อระหว่างศาลแพ่งและศาลอาญาธนบุรี เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญา และ ฟากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี ศาลแพ่งธนบุรีอยู่ทางปีกขวาของอาคารและศาลอาญาธนบุรีอยู่ทางปีกซ้ายของอาคาร

รูปที่ 3.5 ผังอาคารศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี

รูปที่ 3.6 อาคารศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี มีระบบประกอบอาคารแยกการใช้งานของแต่ละศาลในอาคารเดียวกัน

อาคารศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี เป็นอาคารที่ทั้ง 2 ศาลใช้อาคารและเป็นเจ้าของอาคารร่วมกัน โดยพื้นที่ทางปีกซ้ายถึงโถงกลางอาคารเป็นศาลอาญาธนบุรี และพื้นที่ทางปีกขวาถึงโถงกลางเป็นศาลแพ่งธนบุรี บริเวณโถงมีส่วนติดต่อประชาสัมพันธ์ ของแต่ละศาล ในส่วนของศาลแพ่งธนบุรี มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 27 บัลลังก์ และส่วนของศาลอาญาธนบุรีมีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 24 บัลลังก์ โดยแต่ละศาลใช้พื้นที่ตั้งแต่ชั้นล่างถึงชั้นที่ 5 ส่วนชั้นที่ 6 มีหน่วยงานศาลอุทธรณ์ภาค 9 ใช้พื้นที่ร่วมในอาคารเป็นห้องทำงานขององค์คณะผู้พิพากษา มีพื้นที่ใช้สอยโดยประมาณ 3,000 ตารางเมตร

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์- วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี มีระบบประกอบอาคารแยกการใช้งานของแต่ละศาลในอาคารเดียวกัน

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสาร จำนวน 2 ตัว โดยตำแหน่งลิฟต์อยู่ปีกละ 1 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน ศาลละ 2 ชุด ถังเก็บน้ำใต้ดินและชั้นดาดฟ้าของอาคาร

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสีย เดิมของศาลอาญาธนบุรียังใช้งานอยู่ ส่วนศาลแพ่งธนบุรีปรับปรุงใช้ถังบำบัดน้ำเสียทดแทน

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัย และระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง และตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ยังไม่มีใช้ระบบกล้องวงจรปิด จึงอยู่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยขององค์การบริหารผ่านศึก

ระบบป้องกันฟ้าผ่า หลักล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสารภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

เนื่องจากอาคารมีอายุถึง 26 ปี พบว่าภายนอกมีการหลุดตัวของอาคารเกิดรอยแตกร้าวที่ผนังพื้นของอาคารและผิวถนนแตกร้าว ระดับไม่เรียบเกิดการสะดุด ผนังบางจุดมีรอยแตกร้าว ผิวหลุดร่อนมีการเดินท่อระบายน้ำตามแนวผนังกันแดด ด้านหลังอาคารเกิดการรั่วซึมบางจุด การใช้งานที่มีการปรับพื้นที่ จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมงานฐานระบบทำให้การเดินสายไฟระบบระบายแลดูไม่เรียบร้อย ภายในอาคารมีการดูแลรักษาความสะอาดในเกณฑ์ดี ส่วนงานระบบประกอบอาคารเนื่องจากอาคารและบริเวณโดยรอบมีการหลุดตัว ส่งผลต่อระบบท่อที่ฝังดินระบบประปาสุขาภิบาลเกิดปัญหา ระบบระบายน้ำทำให้เกิดกลิ่นภายใน รวมทั้งระบบท่อน้ำและท่ออื่นๆ อยู่ในสภาพชำรุด หลุดโหลเป็นคราบสนิมอยู่ที่ผิวท่อ ระบบดับเพลิงอุปกรณ์เสื่อมสภาพนอกจากนี้ระบบปรับอากาศไม่ให้ความเย็น มีประสิทธิภาพต่ำ มีการซ่อมแซมทุกวันซึ่งไม่ได้รับการเปลี่ยนตั้งแต่เริ่มใช้อาคาร

รูปที่ 3.7 สภาพทั่วไปของอาคารศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี

รูปที่ 3.8 สภาพภายในอาคารศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี

3.2.3 ศาลแขวงพระนครเหนือ

ศาลแขวงพระนครเหนือเป็นศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพมหานคร และอยู่ในสังกัด

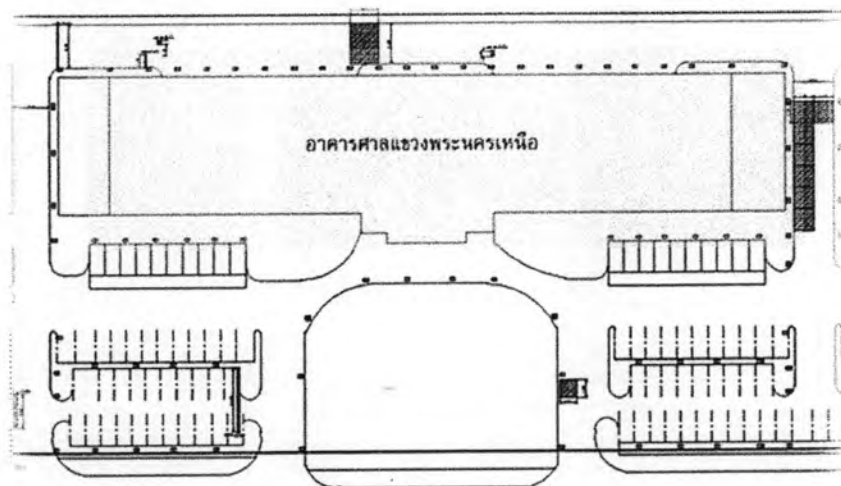
ภาค 1

ข้อมูลของศาลแขวงพระนครเหนือ

ศาลแขวงพระนครเหนือ ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2529 อายุอาคารประมาณ 22 ปี โดยตั้งอยู่ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 6 ชั้น ลักษณะอาคารแนวราบมีผนังกันแดดเป็นระยะ โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 10,080 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียว

รูปที่ 3.9 ผังอาคารศาลแขวงพระนครเหนือ

รูปที่ 3.10 อาคารศาลแขวงพระนครเหนือ

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 26 บัลลังก์ มีหน่วยงานใช้พื้นที่รวมในอาคาร คือ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ชั้น 6, ศาลอุทธรณ์ภาค 6 และศาลอุทธรณ์ภาค 7 ใช้พื้นที่ปีกซ้ายทั้งหมดของอาคาร พื้นที่ประมาณเกือบ 5,000 ตารางเมตร

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลแขวงพระนครเหนือ เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่มิใช่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์- วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลแขวงพระนครเหนือ ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสาร จำนวน 2 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลแขวงพระนครเหนือเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 3 ชุด ถังเก็บน้ำชั้นใต้ดินและชั้นหลังคา เครื่องสูบน้ำแรงดัน

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสีย

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัย และระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง สายฉีดน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบโทรศัพท์เสริม และระบบ
เครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจาย
อยู่ในอาคาร และบริเวณโดยรอบ

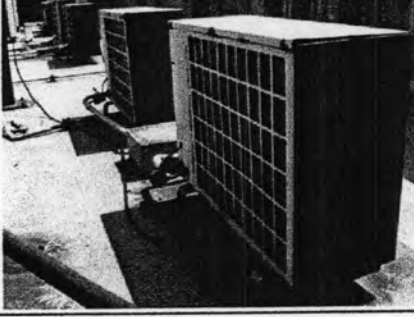
ระบบป้องกันฟ้าผ่า แบบเดินสายล่อฟ้าและหลักล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พักการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์
โดยสารภายในอาคาร

สภาพทั่วไปของอาคาร

ถนนทางลาดขึ้นอาคารมีการท่รดตัว ผนังภายนอกมีรอยแตกร้าวทั่วไปและมี
คราบดำ ฝ้าเพดานภายนอกมีความเสียหายเล็กน้อย มีการรั่วซึมเป็นคราบภายใน มีการดูแลรักษา
ความสะอาด บริเวณโถงทางเข้าผนังและฝ้าเพดานมีคราบฝุ่นที่ยากแก่การทำทำความสะอาด มี
ปัญหาน้ำรั่วซึมภายในอาคารเนื่องจากการอุดตันของท่อและระบบระบายน้ำ สงกหินเหม็น ส่วน
ระบบประกอบอาคาร มีการเสื่อมสภาพทั้งระบบไฟฟ้า ระบบประปาสุขาภิบาล โดยเครื่องสูบน้ำ
ชำรุด ระบบดับเพลิงชำรุด ไม่ได้มีการดูแลรักษา และระบบโทรศัพท์ติดตั้งใหม่ไม่สามารถใช้
ร่วมกับระบบเดิม การเก็บสายไม่เรียบร้อยยากแก่การตรวจสอบแก้ไขหากเกิดปัญหา

รูปที่ 3.11 สภาพทั่วไปอาคารศาลแขวงพระนครเหนือ

 <p data-bbox="254 683 782 757">ผนังอาคารมีคราบดำจากความชื้น</p>	 <p data-bbox="817 683 1367 757">การรั่วซึมบริเวณฝ้าเพดานกับท่อระบายน้ำในอาคาร</p>
 <p data-bbox="254 1120 782 1193">ฝ้าเพดานเกิดคราบดำจากความชื้น</p>	 <p data-bbox="817 1120 1367 1193">ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิงที่ไม่มีอุปกรณ์</p>
 <p data-bbox="254 1556 782 1630">สายโทรศัพท์ที่ไม่มีการจัดเก็บให้เรียบร้อย</p>	 <p data-bbox="817 1556 1367 1630">สภาพของคอนกรีตซึ่งยูนิตเป็นสนิม</p>

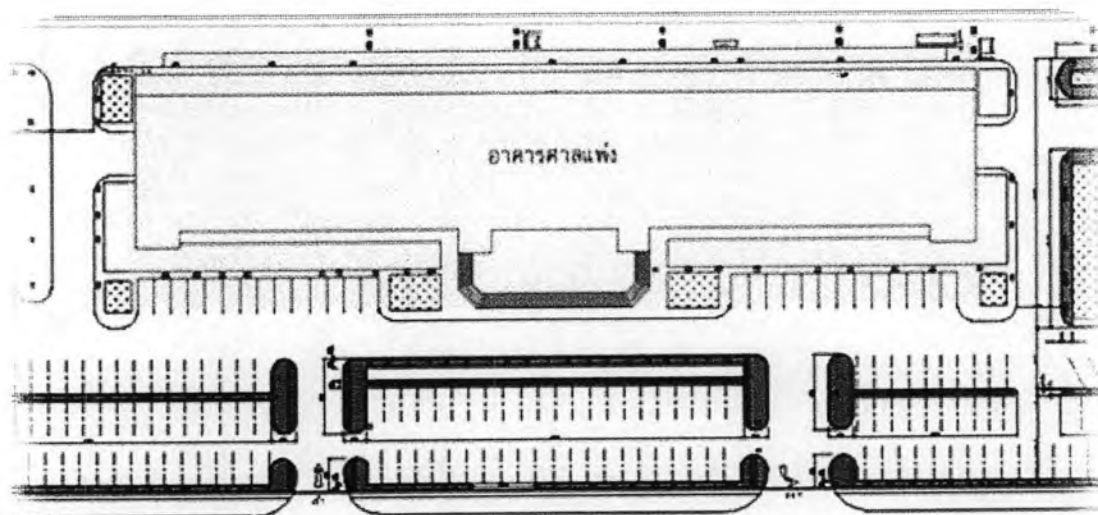
3.2.4 อาคารศาลแพ่ง

ศาลแพ่งเป็นศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพ

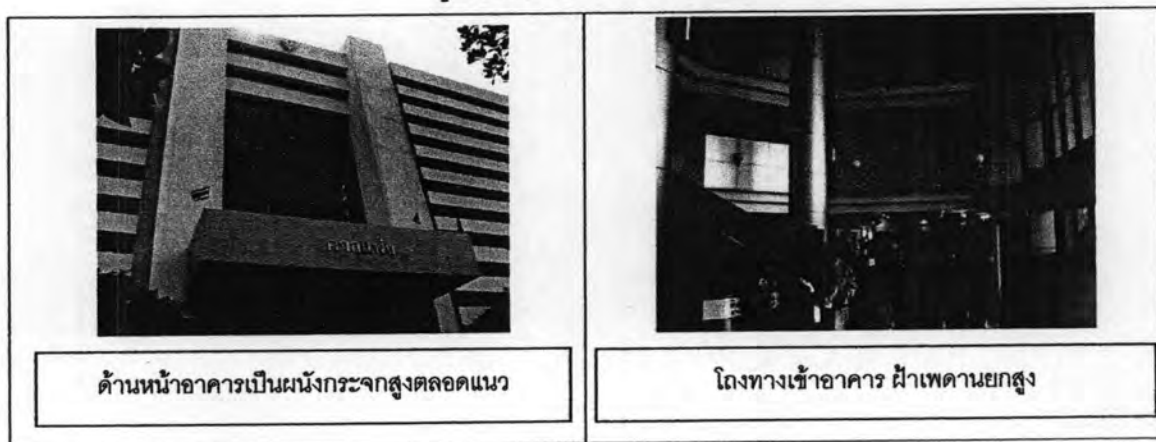
ข้อมูลของศาลแพ่ง

ศาลแพ่ง ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 มีอายุอาคารกว่า 16 ปี โดยตั้งอยู่ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 13 ชั้น ลักษณะอาคารเป็นอาคารสูงขนาดใหญ่ โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 55,686 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง

รูปที่ 3.12 ผังอาคารศาลแพ่ง

รูปที่ 3.13 อาคารศาลแพ่ง

รูปที่ 3.14 สภาพภายนอกของอาคารศาลแพ่ง

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 90 บัลลังก์และพื้นที่ห้องเก็บสำนวนขนาดใหญ่บริเวณชั้น 1 มีหน่วยงานที่ใช้พื้นที่รวมภายในอาคารคือ ศาลภาษีอากรกลาง

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลแพ่งเป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลแพ่ง ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังกำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบไฟฟ้าสำรองมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 6 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลแพ่งเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 2 ชุด ดึงเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นใต้ดินและชั้นดาดฟ้าอาคาร

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสีย

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแฉงควบคุมกลาง ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุเพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง, ตู้สายฉีดดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) อยู่ในระหว่าง

การติดตั้ง

ระบบป้องกันฟ้าผ่า ได้แก่ หัวล่อฟ้า

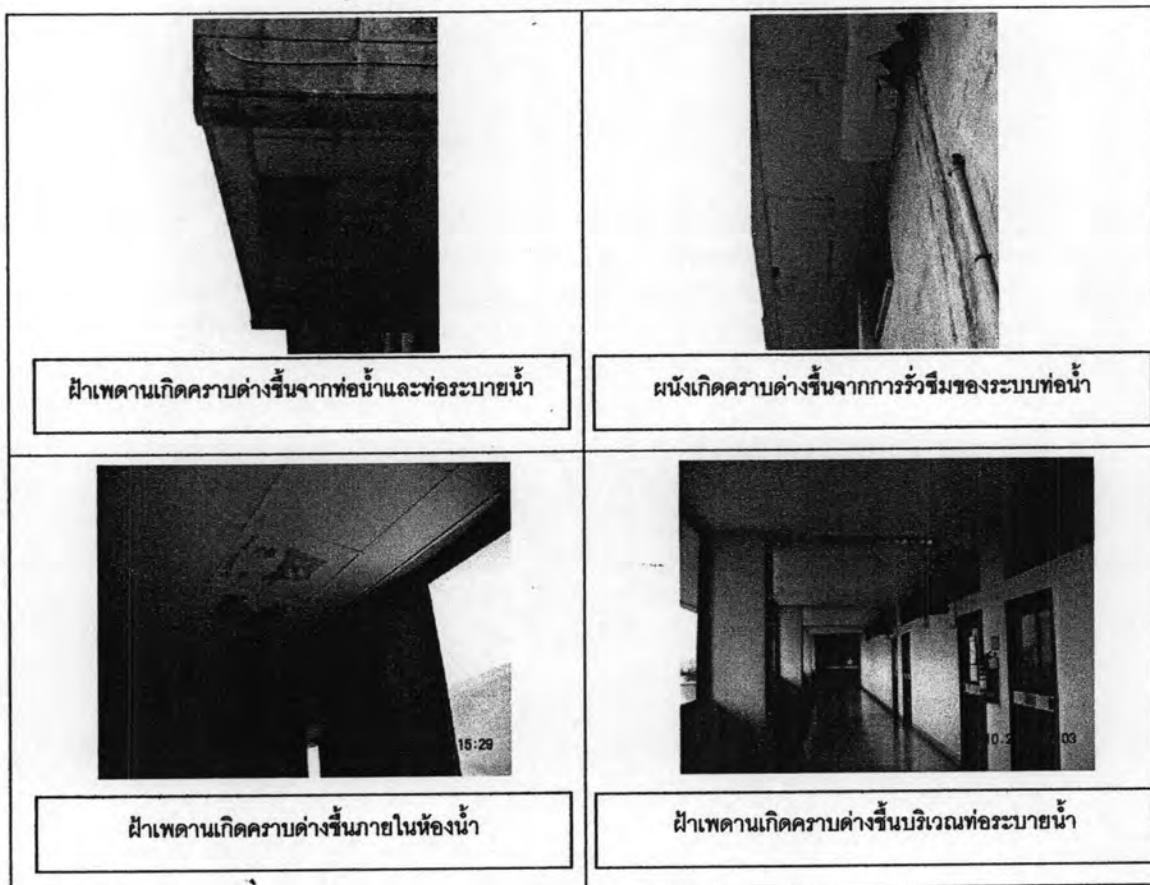
สิ่งอำนวยความสะดวกผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสาร

ภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

เนื่องจากอาคารมีอายุถึง 16 ปี พบว่า บริเวณทางขึ้นด้านหน้าอาคารมีการทรุดตัวจนเกิดรอยแยกต่างระดับระหว่างอาคารกับพื้นทางเท้า ผนังมีรอยแตกร้าวภายนอกอาคารบางจุด และมีการหลุดร่อนของผนัง มีปัญหาการรั่วซึมเกิดคราบที่ฝ้าเพดานและท่อระบายน้ำชำรุดภายในอาคารมีการทำความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่มีกลิ่นภายในห้องน้ำ ผนังมีการรั่วซึมเป็นคราบ ส่วนระบบประกอบอาคารได้แก่ ระบบท่อน้ำ ระบายน้ำมีปัญหาท่อเสื่อมสภาพ ท่อน้ำดีของระบบ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงแตก ระบบปรับอากาศ ยังคงใช้เครื่องปรับอากาศเดิมตั้งแต่เปิดใช้อาคาร ทำให้ประสิทธิภาพต่ำไม่ให้ความเย็น มีการซ่อมแซมทุกวัน

รูปที่ 3.15 สภาพทั่วไปของอาคารศาลแพ่ง

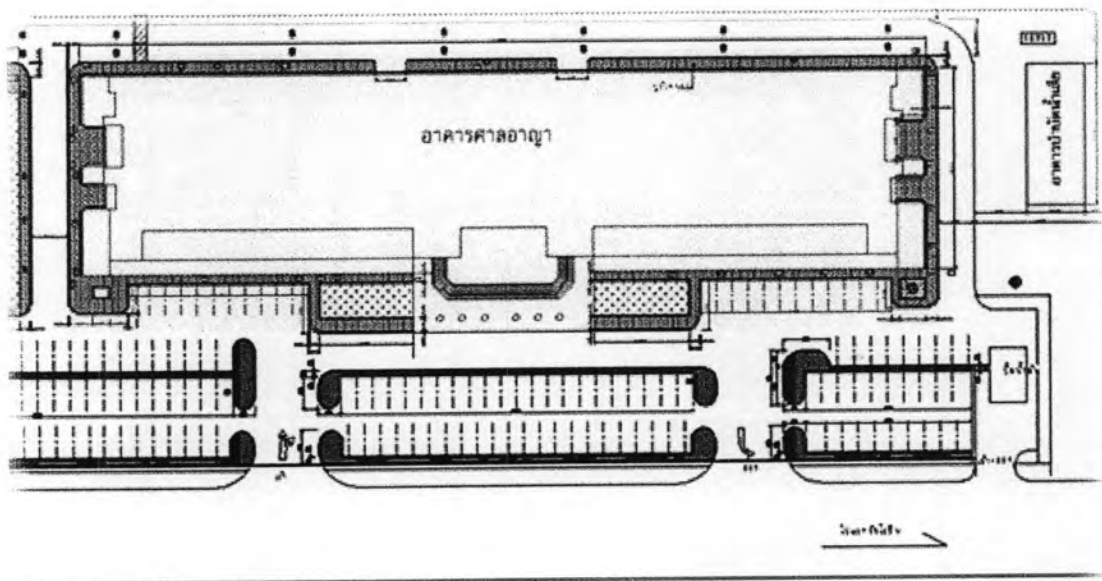
3.2.5 ศาลอาญา

ข้อมูลของศาลอาญา

ศาลอาญา ได้เริ่มเปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. 2535 มีอายุอาคารกว่า 10 ปีโดยตั้งอยู่ ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 13 ชั้น ลักษณะอาคารเป็นอาคารสูงขนาดใหญ่โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด ประมาณ 53,599 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อว่าความคดีอาญา และฝากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี

รูปที่ 3.16 ผังอาคารศาลอาญา

รูปที่ 3.17 อาคารศาลอาญา

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 56 บัลลังก์ มีหน่วยงานที่ใช้พื้นที่รวมภายในอาคารได้แก่ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 บริเวณชั้นที่ 13 และสำนักงานศาลยุติธรรมที่มี 19 หน่วยงาน กระจายอยู่ทั่วไป

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลอาญาเป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
- 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่

โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์- วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลอาญา ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงขนาดใหญ่ ระบบไฟฟ้า

สำรองมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 6 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลอาญาเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 3 ชุด

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบใช้จานหมุนชีวภาพ จำนวน 2

ชุด

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแผงควบคุมกลาง ระบบ

สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุเพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง มีเครื่องสูบน้ำดับเพลิง ระบบสปริงเกอร์ และ

สายฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบประกาศและกระจายเสียงรวม และระบบโทรทัศน์รวม

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคาร

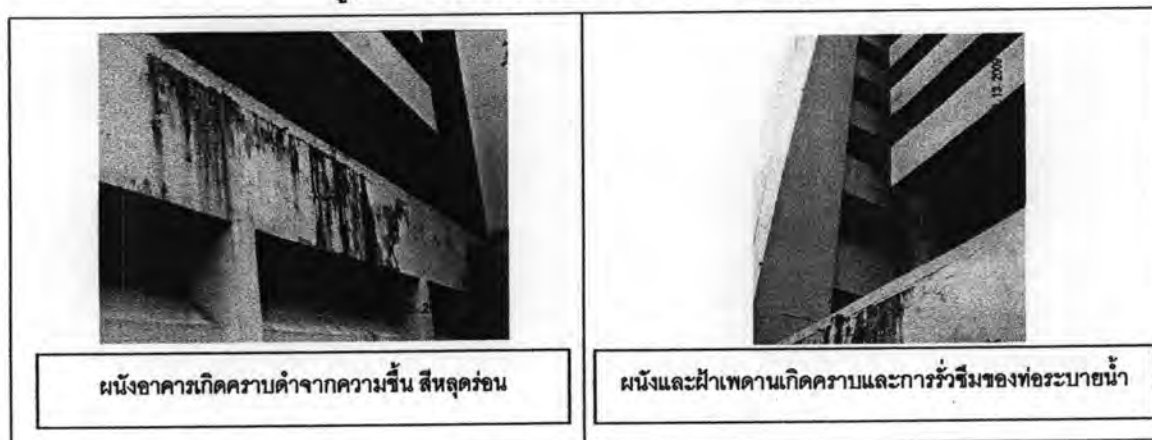
ระบบป้องกันฟ้าผ่า ได้แก่ การติดตั้งหลักล่อฟ้า กับหัวล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่ใช้ลิฟต์โดยสารภายใน

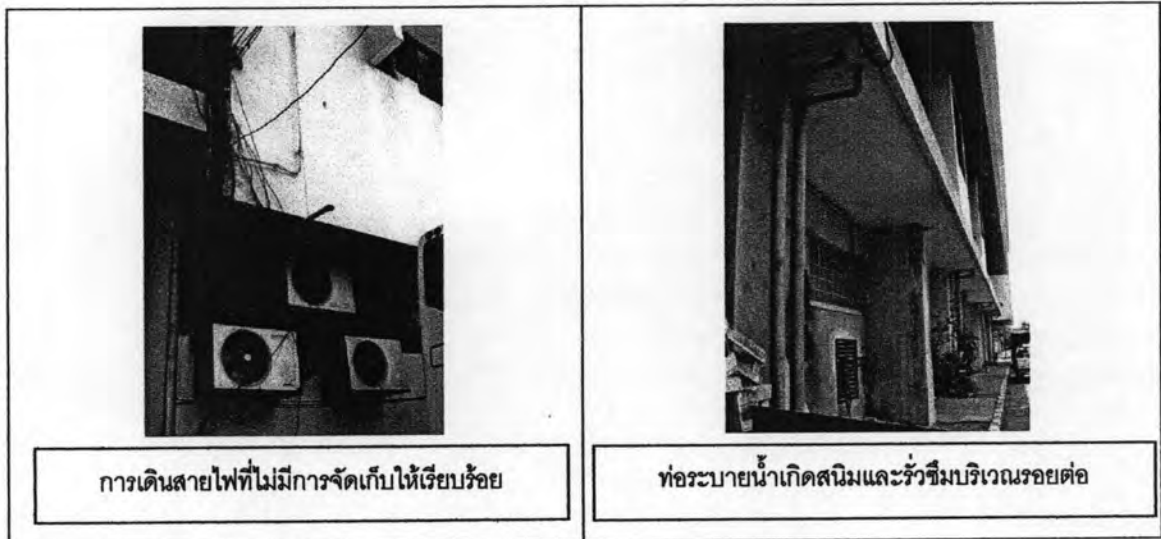
สภาพทั่วไปของศาลอาญา

เนื่องจากตัวอาคาร มีอายุกว่า 16 ปี พบว่า มีการรั่วซึมบริเวณหลังคาคอนกรีต ทำให้ผนังเกิดคราบตะไคร่น้ำ ผนังมีรอยแตกร้าว และหลอดร่อนบางจุดกระจายอยู่ทั่วไป ผนังที่กรุผิวด้วยหินอ่อนบางส่วน มีการหลุดร่อน บริเวณฝ้าระเบียงรอบๆ บางส่วนเป็นคราบด่างขึ้น ประตูหน้าต่างและโครงสร้างของอาคารยังอยู่ในสภาพที่บริเวณด้านหน้าอาคาร มีปัญหาที่จอดรถแน่น จนเกิดการจราจรติดขัดภายในบางช่วงเวลา ภายในอาคาร มีการรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี มีปัญหาเรื่องกลิ่นที่มาจากระบบท่อและระบายน้ำบริเวณห้องน้ำบางจุดยังมีการรั่วซึม ซึ่งอยู่ในระหว่างการปรับปรุงระบบสุขาภิบาล ส่วนระบบประกอบอาคาร ได้แก่ ระบบปรับอากาศ ยังมีการใช้เครื่องปรับอากาศเดิมซึ่งยังไม่เคยเปลี่ยนเลย เป็นจำนวนมาก ต้องมีการซ่อมแซมบ่อยครั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ขาดการบำรุงรักษา ระบบทำงานผิดปกติ ระบบท่อระบายน้ำที่มีการชำรุดบางจุด ระบบดับเพลิงในอาคารไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากเครื่องสูบน้ำดับเพลิงชำรุด

รูปที่ 3.18 สภาพทั่วไปของอาคารศาลอาญา

รูปที่ 3.19 สภาพทั่วไปของอาคารศาลอาญา

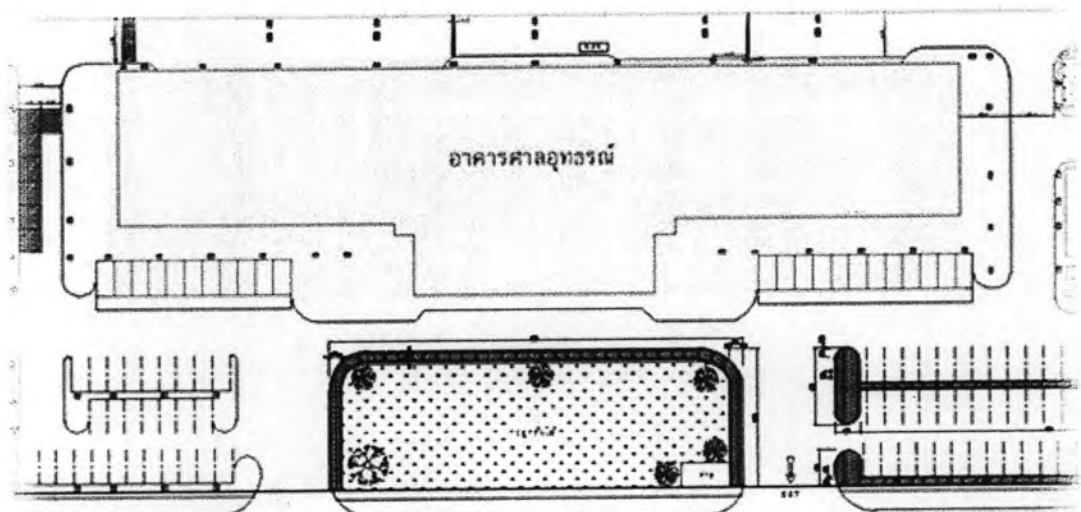

3.2.6 ศาลอุทธรณ์

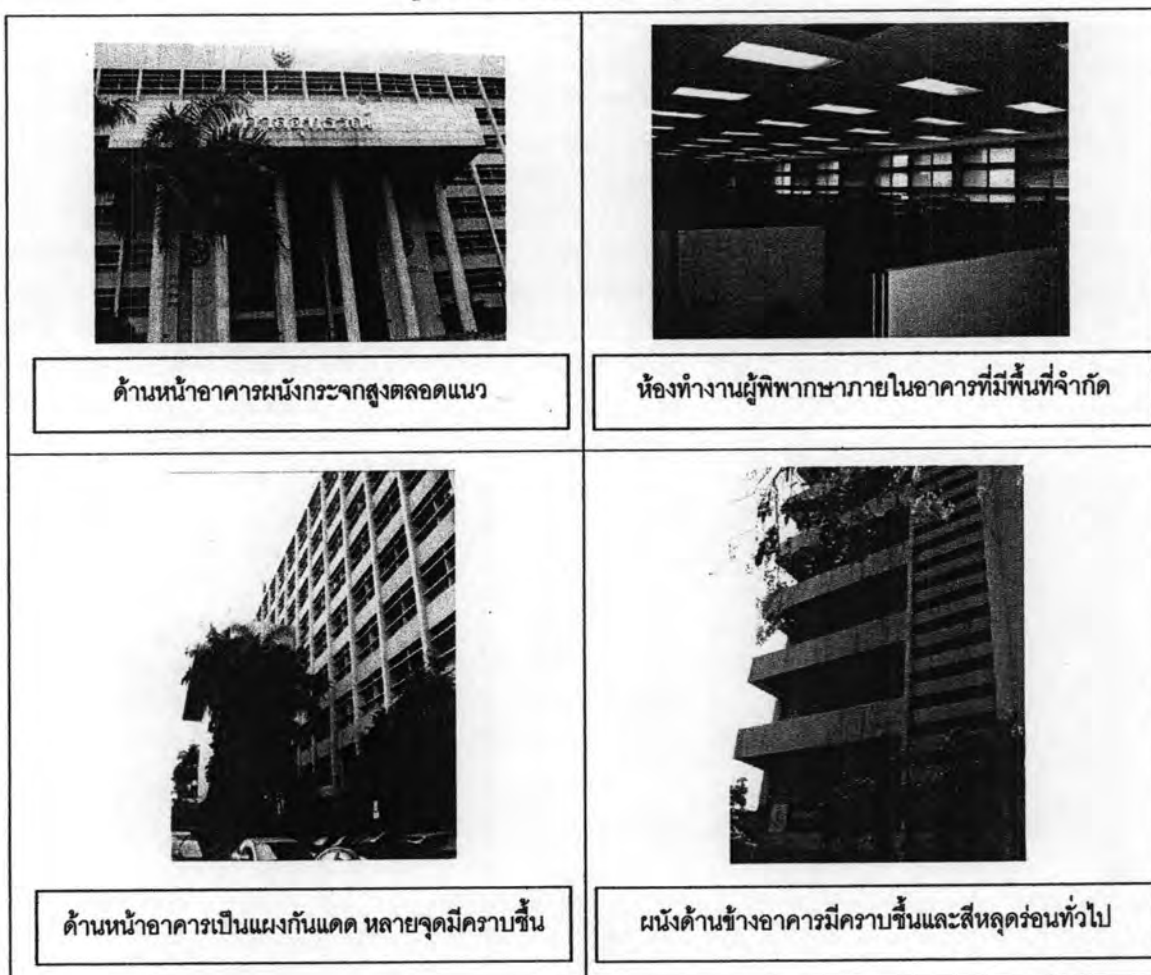
ข้อมูลของศาลอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ ได้เริ่มเปิดทำการเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยตั้งอยู่ถนนรัชดาภิเษก เขต จตุจักร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 8 ชั้น โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 36,388 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อให้ใช้ว่าความคดีอุทธรณ์ และส่วนสำนักงานขนาดใหญ่ ในส่วนองค์คณะผู้พิพากษาและกองผู้ช่วยผู้พิพากษา

รูปที่ 3.20 ผังอาคารศาลอุทธรณ์

รูปที่ 3.21 อาคารศาลอุทธรณ์

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 30 บัลลังก์ มีหน่วยงานที่ใช้พื้นที่ร่วมภายในอาคารได้แก่ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ศาลอุทธรณ์ภาค 4 และศาลอุทธรณ์ภาค 8 ส่วนใหญ่เป็นห้องทำงานขององค์คณะผู้พิพากษา และกองผู้ช่วยผู้พิพากษารวมทั้งห้องทำงานผู้พิพากษาอาวุโสที่จำเป็นต้องใช้ห้องรวมขนาดใหญ่เพื่อกันผนัง PATITION เป็นสัดส่วน โดยปรับเปลี่ยนห้องประชุมเดิมเป็นห้องทำงานแทน

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลอุทธรณ์เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ หนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
- 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์- วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลอุทธรณ์ ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า
สำรองมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 6 ตัว และลิฟต์ส่งเอกสาร จำนวน

1 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลอุทธรณ์เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split

type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 2 เครื่อง และถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริม
เหล็กใต้ดินและชั้นดาดฟ้าของอาคาร

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสีย

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแฉงควบคุมกลาง, ระบบ
สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุ
เพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง และเครื่อง
สูบน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจาย
อยู่ในอาคาร

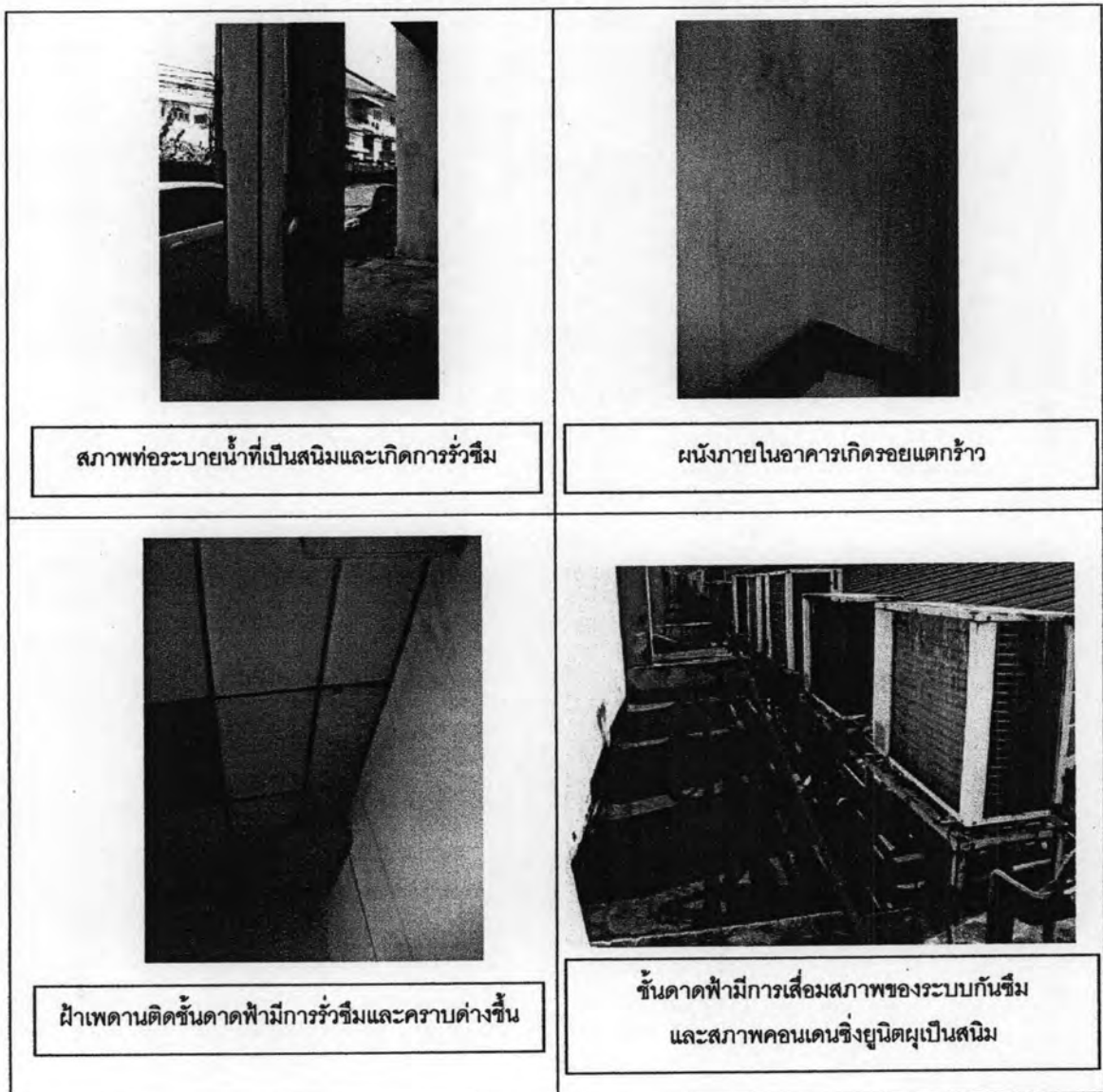
ระบบป้องกันฟ้าผ่า ได้แก่ หลักล่อฟ้าโดยรอบ

สิ่งอำนวยความสะดวกผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสาร
ภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

เนื่องจากอาคารมีอายุถึง 16 ปี พบว่าผนังอาคารมีการหลุดร่อนและมีรอยแตกร้าว มีคราบน้ำบริเวณฝ้าระเบียงภายนอกอาคารหลายจุด มีปัญหาที่มีรอยแตกร้าวหลายจุด มีคราบน้ำบริเวณฝ้าเพดานที่ติดกับชั้นดาดฟ้า ซึ่งมีการเสื่อมสภาพของระบบกันซึมทั่วบริเวณการทำความสะดวกพื้นที่ภายในอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนระบบประกอบอาคารได้แก่ ระบบปรับอากาศ เป็นเครื่องปรับอากาศเดิมตั้งแต่เปิดใช้อาคาร มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำ ไม่ให้ความเย็น มีการซ่อมแซมทุกวัน

รูปที่ 3.22 สภาพทั่วไปของอาคารศาลอุทธรณ์

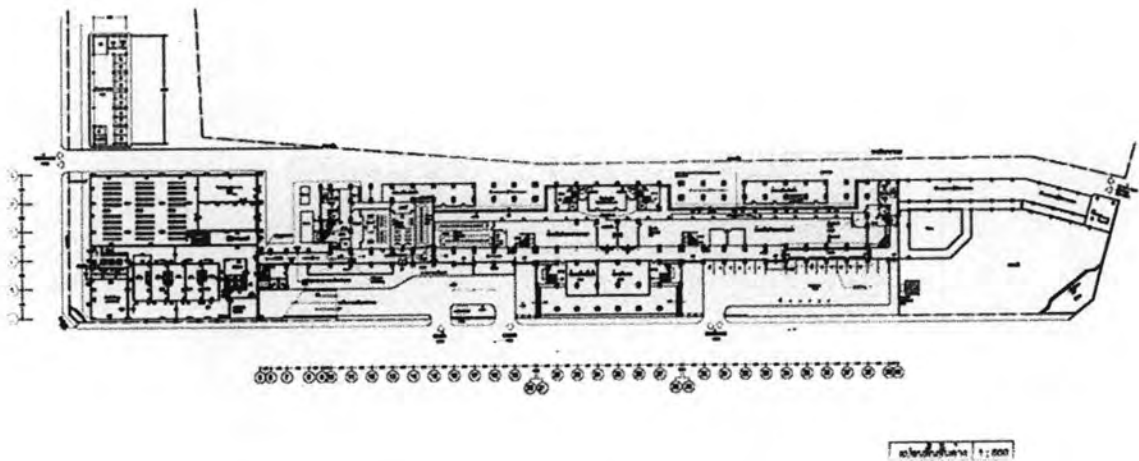

3.2.7 ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้

ข้อมูลของศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 อายุอาคารประมาณ 7 ปี โดยตั้งอยู่ถนนเจริญกรุง เขตสาทร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 14 ชั้น โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 51,584 ตารางเมตร การใช้งานอาคารเพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญา และฝากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี

รูปที่ 3.23 ผังอาคารศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้

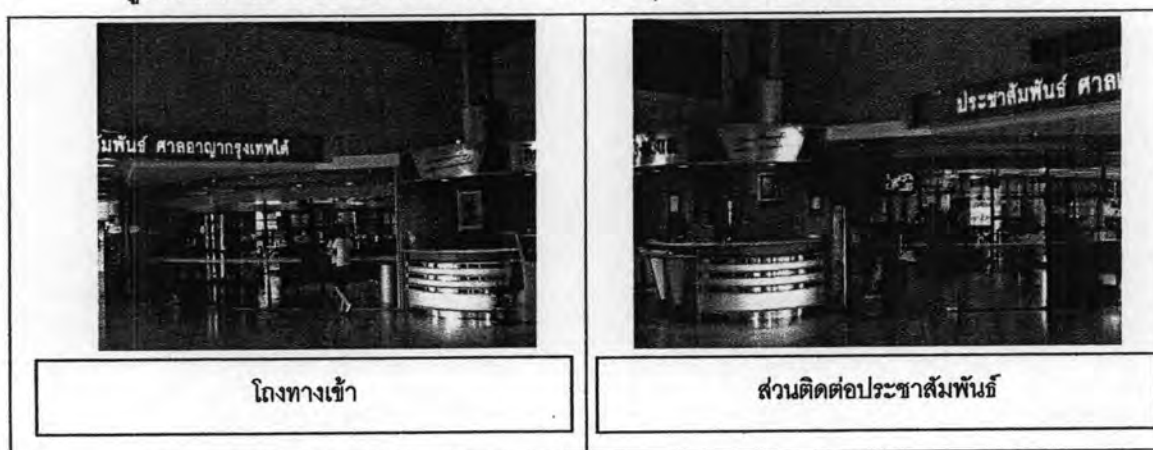

รูปที่ 3.24 อาคารศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้

รูปที่ 3.25 สภาพภายในของอาคารศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากกรุงเทพใต้

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

อาคารออกแบบเพื่อการใช้งานทั้งศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากกรุงเทพใต้
เท่าๆ กัน โดยใช้โถงกลางอาคารร่วมกัน แยกการใช้ไฟฟ้า แต่ประปาใช้ร่วมกัน โดยศาลแพ่ง มีห้อง
พิจารณาคดีทั้งสิ้น 55 บัลลังก์ และศาลอาญามีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 36 บัลลังก์

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากกรุงเทพใต้ เป็นหน่วยงานของราชการที่มี
ผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2
ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่มีผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากกรุงเทพใต้ ประกอบด้วยระบบประกอบ
อาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า แยกใช้แต่ละศาล
เช่นเดียวกับ ระบบไฟฟ้าสำรองที่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออ
เรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 9 ตัว โดยศาลแพ่งใช้ลิฟต์โดยสาร 2 ตัว สำหรับประชาชน และอีก 2 ตัว สำหรับผู้พิพากษา ศาลอาญาใช้ลิฟต์โดยสาร 2 ตัว สำหรับประชาชน ลิฟต์อีก 2 ตัว สำหรับผู้พิพากษา และลิฟต์อีก 1 ตัวสำหรับผู้ต้องขัง

ระบบปรับอากาศ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และอาญากรุงเทพใต้ เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type) จำนวนกว่า 700 ตัว

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ ระบบสูบน้ำดี ถังเก็บน้ำดีดินและชั้นหลังคาของอาคาร

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบปิด ชนิดเติมอากาศ

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแฉงควบคุมกลาง ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุเพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง สายฉีดน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบโทรศัพท์รวม ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบกระจายเสียงรวม

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคาร และบริเวณโดยรอบ

ระบบป้องกันฟ้าผ่า แบบเดินสายล่อฟ้าและหลักล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสารภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

ผนังภายนอกอาคารโดยรวมอยู่ในสภาพค่อนข้างดี มีบางจุดเกิดรอยร้าวภายในอาคาร มีการดูแลรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี มีการรั่วซึมบริเวณชั้นดาดฟ้าส่วนที่มีการแตกร้าว ส่วนระบบประกอบอาคาร เริ่มมีการชำรุดในส่วนของ Fire Pump และ Fire Alarm และระบบบำบัดน้ำเสีย

รูปที่ 3.26 สภาพทั่วไปของอาคารศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้

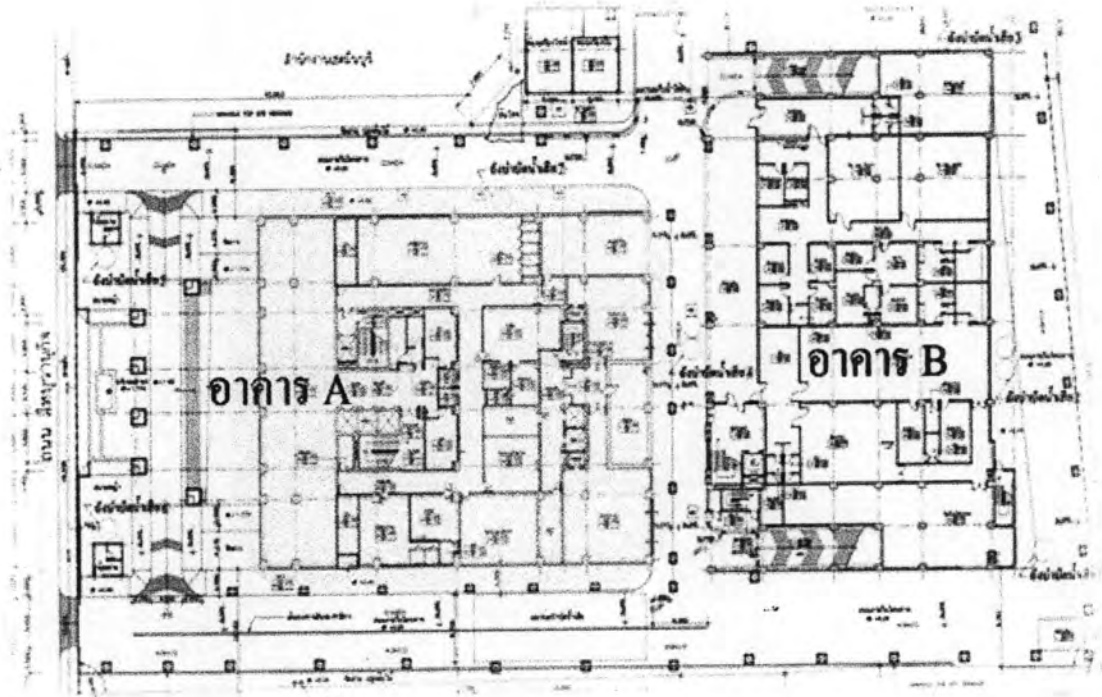

3.2.8 ศาลจังหวัดมินบุรี

ข้อมูลของศาลจังหวัดมินบุรี

ศาลจังหวัดมินบุรี ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 อายุอาคารประมาณ 7 ปี โดยตั้งอยู่เขตมินบุรี กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 10 ชั้น โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 21,273 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญา และฝากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี

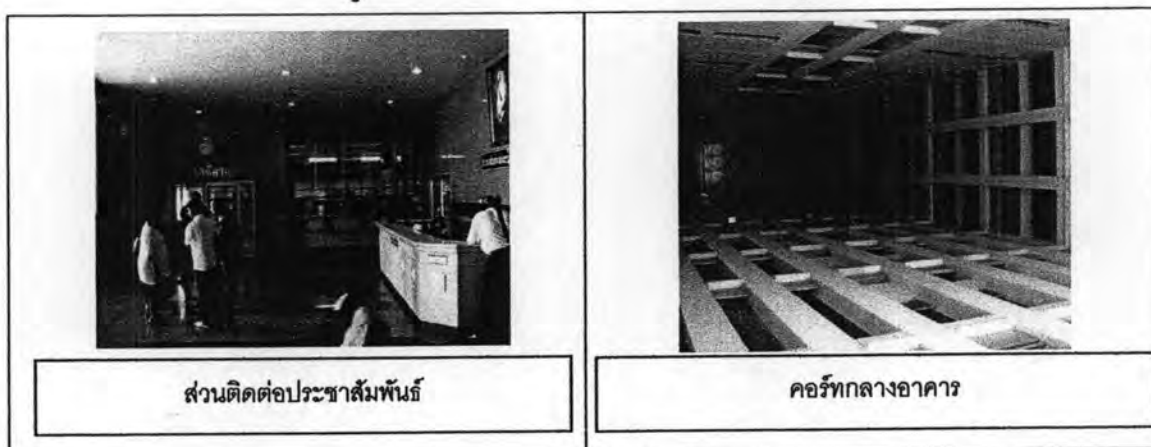
รูปที่ 3.27 ผังอาคารศาลจังหวัดมโนบุรี

รูปที่ 3.28 สภาพอาคารศาลจังหวัดมโนบุรี

รูปที่ 3.29 สภาพอาคารศาลจังหวัดมโนบุรี

ส่วนติดต่อประชาสัมพันธ์

คอร์ทกลางอาคาร

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 50 บัลลังก์ โดยมีพื้นที่เปิดโล่งในแนวตั้ง เพื่อให้มีแสงสว่างภายในอาคาร มีหน่วยงานศาลแรงงานกลาง และศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง (สาขามโนบุรี) ใช้พื้นที่ร่วมในอาคารบริเวณชั้นที่ 5, 6 และ 7

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลจังหวัดมโนบุรี เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมาก และหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่มีผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลจังหวัดมโนบุรี ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบไฟฟ้าสำรองที่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมไฟฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ที่แยกการใช้งานหลายส่วน ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 4 ตัว สำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่ ลิฟต์ผู้พิพากษา 2 ตัว ลิฟต์เอกสาร 2 ตัว ลิฟต์นักโทษ 1 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลจังหวัดมีนบุรีเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี 3 ชุด, ถังเก็บน้ำชั้นใต้ดินและชั้นดาดฟ้าของอาคาร

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสียและเครื่องสูบน้ำของระบบ

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแฉงควบคุมกลาง ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน กริ่งสัญญาณเตือนเหตุเพลิงไหม้ และระบบพัดลมอัดอากาศภายในช่องบันไดหนีไฟ จำนวน 3 ชุด

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง สายฉีดน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง, ระบบสปริงเกอร์ภายในห้องเก็บสำนวน

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบโทรทัศน์รวม และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) บริเวณทางเดินหลัก ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคาร และบริเวณโดยรอบ

ระบบป้องกันฟ้าผ่า แบบหลักล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสารภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

ผนังอาคารภายนอก อยู่ในสภาพค่อนข้างดี มีรอยแตกร้าวบางจุด มีคราบและฝุ่นที่ผิวผนังในส่วนที่ดูแลรักษาได้ยาก ภายในมีการดูแลรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่มีปัญหากการรั่วซึมบริเวณผนังหลายจุด ห้องน้ำมีการดูแลรักษาความสะอาดเป็นอย่างดี ส่วนระบบประกอบอาคาร เริ่มมีการชำรุดในท่อน้ำของระบบบำบัดน้ำเสีย และเครื่องสูบน้ำของระบบเช่นกัน

รูปที่ 3.30 สภาพทั่วไปของอาคารศาลจังหวัดมีนบุรี

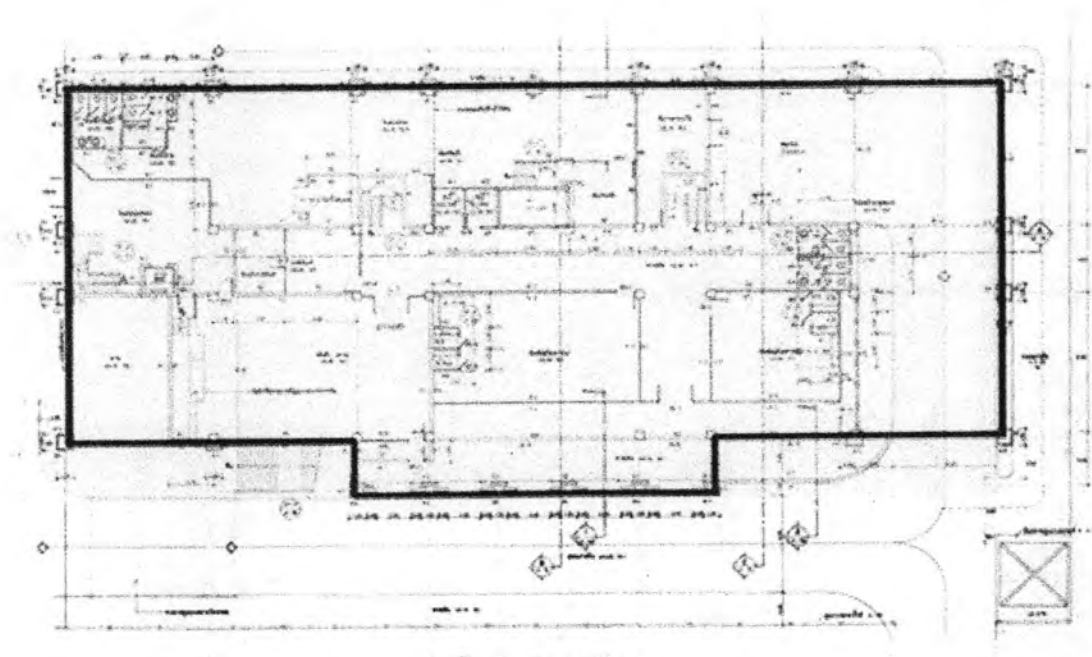
3.2.9 ศาลจังหวัดพระโขนง

ศาลชั้นต้นในสังกัดภาค 1

ข้อมูลของศาลจังหวัดพระโขนง

ศาลจังหวัดพระโขนง ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 อายุอาคารประมาณ 7 ปี โดยตั้งอยู่ถนนสรรพาวุธ กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 7 ชั้น โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 10,000 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญา และฝากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี

รูปที่ 3.31 ผังอาคารศาลจังหวัดพระโขง

รูปที่ 3.32 สภาพอาคารศาลจังหวัดพระโขง

รูปที่ 3.33 สภาพอาคารศาลจังหวัดพระโขนง

ห้องเยี่ยมผู้ต้องขัง

ห้องพิจารณาคดี

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดี ทั้งสิ้น 32 บัลลังก์ จัดอยู่ในพื้นที่ชั้น 3, 4 และ 5 พื้นที่ส่วนทำงานผู้พิพากษาอยู่ที่ชั้น 6 โดยมีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นห้องโถงเกลี่ย กรณีพิพาทบริเวณโถงชั้น 2 มีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากเป็นพื้นที่สำนักงานส่วนใหญ่ และชั้นล่างเป็นส่วนห้องฝากขังผู้ต้องหา

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลจังหวัดพระโขนง เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
- 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ โดยช่วงเวลาที่มีผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลจังหวัดพระโขนง ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้

ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 4 ตัว

ระบบปรับอากาศ ศาลจังหวัดพระโขนงเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน

(Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี 2 เครื่อง, ถังเก็บน้ำดีดินและชั้นหลังคา

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแผนกควบคุมกลาง ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุเพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง สายฉีดน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบโทรศัพท์รวม และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคาร และบริเวณโดยรอบ

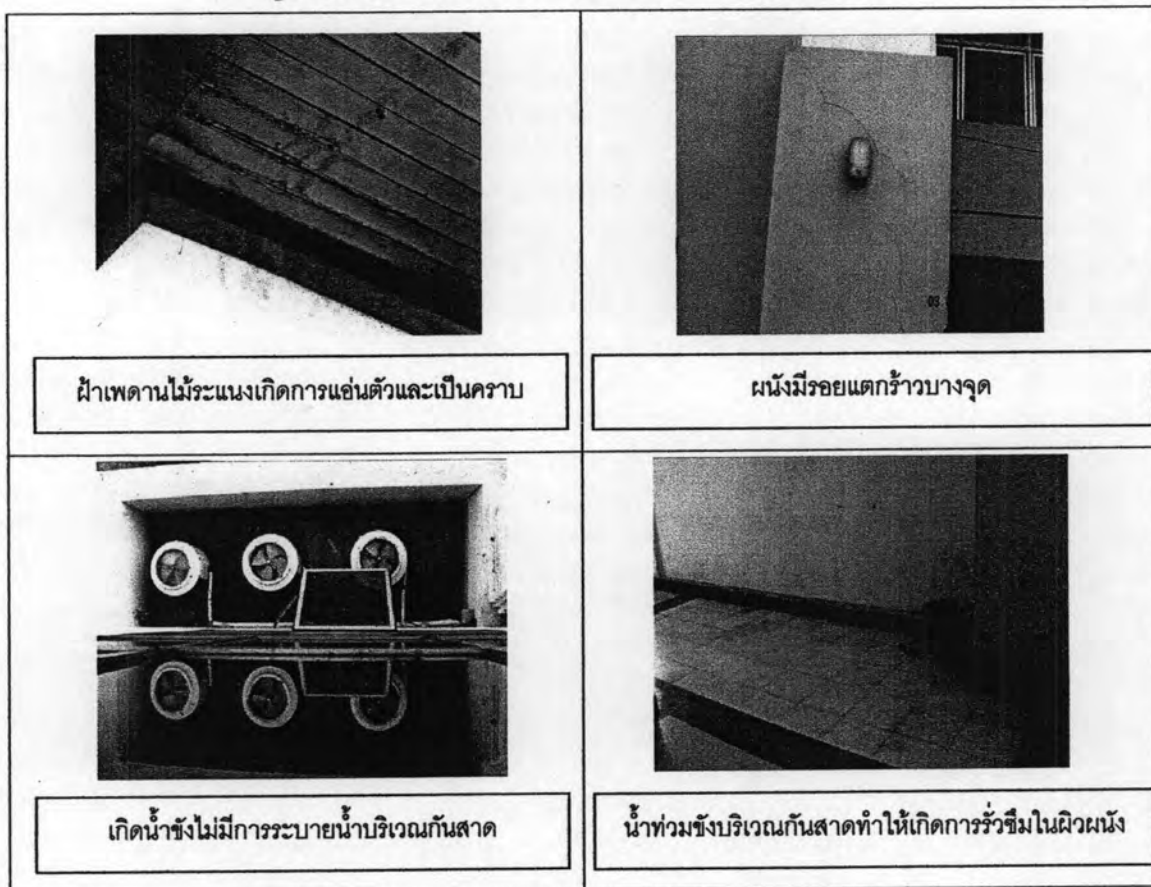
ระบบป้องกันฟ้าผ่า หลักล่อฟ้า

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ผู้พิการ ไม่มีทางลาดแต่สามารถใช้ลิฟต์โดยสารภายใน

สภาพทั่วไปของอาคาร

ผนังอาคารภายนอก มีรอยแตกร้าวบริเวณเสาด้านหน้าของอาคาร และผนังอาคารบางส่วนมีการรั่วซึมที่ฝ้าระแนงไม้บริเวณทางเข้าอาคาร ภายในมีการดูแลรักษาความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี มีการรั่วซึมที่ผนังและฝ้าภายในบางจุด ส่วนระบบประกอบอาคารมีการชำรุดของเครื่องสูบน้ำดับเพลิง และระบบกล้องวงจรปิดใช้งานไม่ได้

รูปที่ 3.34 สภาพทั่วไปของอาคารศาลจังหวัดพระโขนง

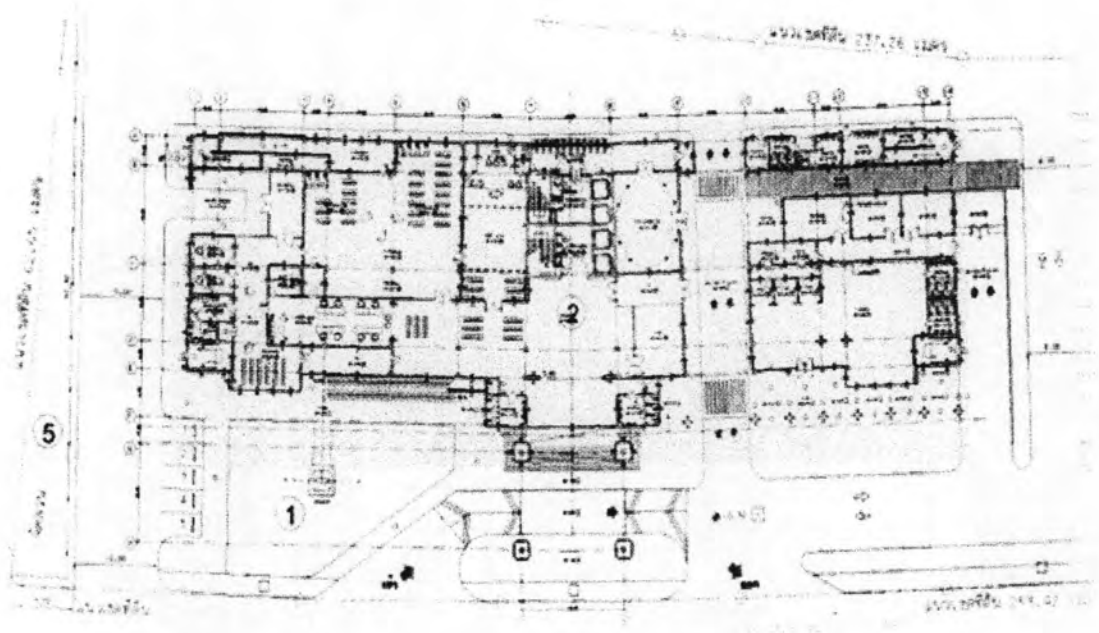
3.2.10 ศาลจังหวัดตลิ่งชัน

ศาลชั้นต้นในสังกัดภาค 1

ข้อมูลของศาลจังหวัดตลิ่งชัน

ศาลจังหวัดตลิ่งชัน ได้เริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2550 อายุอาคารประมาณ 1 ปี โดยตั้งอยู่บนถนนทุ่งมังกร กรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงสร้างอาคาร เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 7 ชั้น โดยอาคารมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ 24,164 ตารางเมตร การใช้งานอาคาร เพื่อใช้ว่าความคดีทางแพ่ง คดีอาญา และฝากขังผู้ต้องหาที่รอพิจารณาคดี

รูปที่ 3.35 ผังอาคารศาลจังหวัดตลิ่งชัน

รูปที่ 3.36 สภาพอาคารศาลจังหวัดตลิ่งชัน

ลักษณะพื้นที่ใช้สอย

มีห้องพิจารณาคดีทั้งสิ้น 32 บัลลังก์ ใช้พื้นที่ตั้งแต่ชั้น 1-5 และชั้น 6 ส่วนหนึ่ง โดยมีหน่วยงาน สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 1 ใช้พื้นที่ร่วม โดยประมาณเกือบ 1,000 ตารางเมตร

ประเภทผู้ใช้อาคาร

ศาลจังหวัดดลิ่งชัน เป็นหน่วยงานของราชการที่มีผู้ใช้งานอาคารเป็นจำนวนมาก และหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้อาคารได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ผู้ใช้งานอาคารชั่วคราวหรือระยะสั้น ได้แก่ ทนาย อัยการ และผู้มาติดต่อทั่วไป
  - 2) ผู้ใช้งานอาคารประจำ หรือถาวร ได้แก่ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่
- โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้อาคาร คือ วันจันทร์- วันศุกร์ ตั้งแต่ 8.30-16.30 น.

ระบบประกอบอาคาร

ศาลจังหวัดดลิ่งชัน ประกอบด้วยระบบประกอบอาคารจำนวนมาก ดังนี้
ระบบไฟฟ้า ประกอบด้วย ระบบไฟฟ้ากำลังมีหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า
 สำรองที่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นดวงโคมไฟฟลูออเรสเซนต์เป็นหลัก

ระบบเครื่องกล ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

ระบบลิฟต์ ประกอบด้วย ลิฟต์โดยสารจำนวน 2 ตัว สำหรับผู้พิพากษาและอีก 2
 ตัว สำหรับประชาชน

ระบบปรับอากาศ ศาลจังหวัดดลิ่งชันเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน
 (Split type)

ระบบสุขาภิบาล

ระบบน้ำดี ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดี จำนวน 2 เครื่องและเครื่องสูบน้ำแรงดัน 3 เครื่อง,
 ถังเก็บน้ำใต้ดินและถังเก็บน้ำชั้นบน

ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อบำบัดน้ำเสีย และถังดักไขมัน

ระบบป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ ระบบสัญญาณเตือนภัยแฉงควบคุมกลาง ระบบ
 สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบบตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน และกริ่งสัญญาณเตือนเหตุ
 เพลิงไหม้ ติดตั้งกระจายอยู่ภายในอาคาร

ระบบดับเพลิง ได้แก่ ถังดับเพลิง ชนิดเคมีแห้ง สายฉีดน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง

ระบบสื่อสาร ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ (PABX) ระบบโทรศัพท์รวม และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด(CCTV) ติดตั้งกระจายอยู่ในอาคาร และบริเวณโดยรอบ

ระบบป้องกันฟ้าผ่า แบบใช้หลักล่อฟ้า

สภาพทั่วไปของอาคาร

อาคารเริ่มมีรอยแตกร้าวบนผนังบางจุด มีการทรุดตัวพื้นผิวถนนไม่เรียบ แตกร้าวโดยเฉพาะบริเวณทางลาด ส่วนถนนโดยรอบอาคารมีสภาพดี ภายในมีการดูแลรักษาความสะอาดในเกณฑ์ดี มีปัญหาเรื่องการรั่วซึมที่ฝ้าเพดาน และปัญหาการทรุดของวงกบประตูหลายบาน มีการชำรุดของมือจับประตูหนีไฟหลุด ผนังไม้ลามิเนตมีการหดตัวผิวไม่เรียบ ส่วนระบบประกอบอาคารระบบสัญญาณเตือนภัยทำงานผิดปกติ มีเสียงดังบ่อยครั้ง ระบบกระแสไฟฟ้าขัดข้อง ไฟตกบ่อยครั้ง ระบบปรับอากาศ ยังมีปัญหาซ่อมแซมบ่อยครั้ง

รูปที่ 3.37 สภาพทั่วไปของอาคารศาลจังหวัดดตลิ่งชัน

รูปที่ 3.38 สภาพทั่วไปของอาคารศาลจังหวัดดลิ่งชัน

ผิวพื้นรอบอาคารชำรุดบางจุด แตกร้าวผิวไม่เรียบ

บริเวณทางเดินภายในอาคาร

3.3 สรุปอาคารศาลกรณีศึกษาศาลในเขตกรุงเทพมหานคร

อาคารศาลในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่จัดเป็นอาคารขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นอาคารแนวสูงในอาคารที่มีอายุไม่เกิน 16 ปี มีความสูงตั้งแต่ 7-13 ชั้น และอาคารที่มีลักษณะเป็นอาคารแนวราบ มีอายุมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีความสูงตั้งแต่ 4-6 ชั้น โดยอาคารที่มีอายุมากที่สุดคือ ศาลฎีกา(2482) รองลงมาคือศาลแพ่งและศาลอาญานบุรี(2525)และศาลแขวงพระนครเหนือ(2529) อาคารศาลที่เป็นอาคารแนวราบเป็นอาคารที่มีอายุการใช้งานยาวนานและปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นอาคารสูง 7 ใน 10 อาคาร จึงมีระบบประกอบอาคารที่แตกต่างกับอาคารแนวราบหรือมีการใช้ระบบประกอบอาคารมากขึ้นคือมีระบบไฟฟ้าสำรอง ระบบป้องกันอัคคีภัย แบบตรวจจับควันและตรวจจับความร้อน ระบบรักษาความปลอดภัย(CCTV) โดยอาคารแนวราบทุกอาคารมีการใช้ระบบลิฟต์โดยสารเช่นเดียวกับอาคารสูง นอกจากนี้อาคารศาลในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 9 ใน 10 ยังไม่มีทางลาดสำหรับผู้พิการ ยกเว้นอาคารศาลจังหวัดดลิ่งชันที่เปิดใช้ได้เพียง 1 ปี

การใช้งานอาคารศาล มีลักษณะการใช้พื้นที่อาคาร หลายลักษณะคือ การใช้อาคารโดยหน่วยงานเจ้าของอาคารเท่านั้น มีจำนวน 2 อาคารคือ อาคารศาลจังหวัดพระโขนงและศาลฎีกา การใช้อาคารที่มีหลายหน่วยงานศาลใช้พื้นที่อาคารเดียวกัน จำนวน 8 ใน 10 อาคารคืออาคารศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลอุทธรณ์ ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดดลิ่งชัน อาคารศาลแพ่งและศาลอาญานบุรี อาคารศาลแพ่งและศาลอาญากรุงเทพใต้

เป็นการใช้อาคารที่มีหน่วยงานศาลแพ่งและศาลอาญาเป็นเจ้าของอาคารร่วมกัน ปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ลักษณะการใช้อาคาร

อาคาร	จำนวน หน่วย งาน	หน่วยงานที่ใช้	ประเภท พื้นที่ใช้สอย	ประเภทผู้ใช้	ช่วงเวลา ที่ใช้
ศาลอาญา	2	สำนักงานศาลยุติธรรม และศาลอุทธรณ์ภาค 3	<ul style="list-style-type: none"> • ห้องทำงาน • ห้องพิจารณา • ห้องเก็บสำนวน • ห้องผู้ต้องขัง 	หลัก ผู้พิพากษาและ เจ้าหน้าที่ รอง นาย อัยการ ผู้ต้องขัง และ ผู้มาติดต่อทั่วไป	เวลาติดต่อ 8:30 ถึง 16:30
ศาลอาญารธนบุรี	2	ศาลแพ่งธนบุรีและ ศาลอุทธรณ์ภาค 9			
ศาลอาญากรุงเทพใต้	1	ศาลแพ่งกรุงเทพใต้			
ศาลจังหวัดมณฑลบุรี	2	ศาลเยาวชนและ ครอบครัวกลาง (มณฑลบุรี) และศาลแรงงาน กลาง (มณฑลบุรี)			
ศาลแขวง พระนครเหนือ	2	ศาลอุทธรณ์ ภาค 6 และ 7			
ศาลจังหวัด ตลิ่งชัน	1	สำนักงานอธิบดี ผู้พิพากษามาตรา 1			
ศาลจังหวัดพระโขนง	-	-			
ศาลฎีกา	-	-			
ศาลแพ่ง	1	ศาลภาษีอากรกลาง	<ul style="list-style-type: none"> • ห้องทำงาน • ห้องพิจารณา • ห้องเก็บสำนวน 	หลัก ผู้พิพากษาและ เจ้าหน้าที่ รอง นาย อัยการ ผู้ต้องขัง และ ผู้มาติดต่อทั่วไป	เวลาติดต่อ 8:30 ถึง 16:30
ศาลอุทธรณ์	3	ศาลอุทธรณ์ ภาค 1 และ 8			
ศาลแพ่งธนบุรี	2	ศาลอาญารธนบุรีและ ศาลอุทธรณ์ภาค 9			
ศาลแพ่งกรุงเทพใต้	1	ศาลอาญากรุงเทพใต้			

จากลักษณะทางกายภาพโดยทั่วไปของอาคารศาล จะพบว่าความต้องการใช้พื้นที่อาคารของอาคารศาลในเขตกรุงเทพมหานครมีมากขึ้นโดยมีพื้นที่เป็นอาคารขนาดใหญ่และมีลักษณะอาคารสูง จึงมีการใช้ระบบประกอบอาคารที่จำเป็นเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้งานอาคารที่หลากหลายโดยส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ภายในอาคารร่วมกันหลายหน่วยงาน

3.3.1 สภาพปัญหาที่พบ

อาคารและระบบประกอบอาคาร มีการชำรุดและทรุดโทรมโดยส่วนใหญ่
ปรากฏในตารางที่ 3.2 ดังนี้
ตารางที่ 3.3 ปัญหาที่พบในอาคารศาลกรณีศึกษา

ปัญหาที่พบในอาคารศาล	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1. อาคารและพื้นที่อาคาร										
1.1 การเสื่อมสภาพของอาคาร เช่น ผนังมีรอยแตก ร้าว สีหลุดร่อน มีความชื้น ผิวน้ำพื้นแตก ร้าว รุขมิม	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2 ผนังตกแต่งและครุภัณฑ์ เสียหายจากปลวกและแมลง	X	X	X							
1.3 ช่องเปิดอาคาร เช่น ประตู หน้าต่างชำรุดเสียหาย	X									X
1.4 หลังคา รางน้ำและกันสาด	X		X		X	X	X			
2. ระบบประกอบอาคาร										
2.1 การเสื่อมสภาพของระบบปรับอากาศ	X	X	X	X	X	X				X
2.2 การชำรุดของระบบประกอบอาคารอื่นๆ เช่น ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบดับเพลิง ระบบบิมน้ำ ฯลฯ	X	X	X	X	X		X	X	X	X
2.3 การเสื่อมสภาพของวัสดุระบบประกอบอาคาร เช่น ท่อน้ำและท่อระบายน้ำ รุขมิม มีตะกอนและสิ่งสกปรกเหม็น	X	X	X	X	X	X		X		
3. พื้นที่และบริเวณโดยรอบ										
3.1 การทรุดตัวที่ทำให้เกิดความเสียหาย เช่น การทรุดตัวของอาคาร ถนน		X	X	X						X
3.2 รางระบายน้ำอุดตัน น้ำขัง	X									
3.3 จอครกไม่เพียงพอ	X	X	X	X					X	

A ศาลฎีกา

B ศาลแพ่งและศาลอาญาธนบุรี

C ศาลแขวงพระนครเหนือ

D ศาลแพ่ง

E ศาลอาญา

F ศาลอุทธรณ์

G ศาลแพ่งและศาลอาญากรุงเทพใต้

H ศาลจังหวัดมโนบุรี

I ศาลจังหวัดพระโขนง

J ศาลจังหวัดดลิ่งชัน

อาคารทั้ง 10 อาคาร มีการเสื่อมสภาพของอาคารทั้งพื้น ผนังแตก ร้าว สีหลุดร่อน และการเสื่อมสภาพของระบบปรับอากาศไม่ให้ความเย็น การเสื่อมสภาพของวัสดุระบบประกอบอาคาร เกิดขึ้นกับอาคารที่มีอายุมากตั้งแต่ 16-69 ปี 9 ใน 10 อาคาร มีการชำรุดของระบบประกอบอาคารอื่นๆ เช่น ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบดับเพลิง ระบบบิมน้ำ ฯลฯ